

ASOCIÁCIA SÚKROMNÝCH ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ SLOVENSKA

ZÁVERY

z výročnej konferencie súkromných škôl a školských zariadení a zasadnutia Valného zhromaždenia členov Asociácie súkromných škôl a školských zariadení Slovenska, Banská Bystrica 25. 4. 2018

Preambula

Súkromné školy a školské zariadenia na Slovensku sú už od roku 1990 legitímnou, rovnocennou a rešpektovanou súčasťou sústavy škôl a školských zariadení Slovenska. Ich stavovská organizácia – Asociácia súkromných škôl a školských zariadení SR vstúpila 11. februára 2018 do **25. roku svojej existencie**. Obhajuje nespochybniteľné právo rodičov a detí v rámci práva na vzdelávanie vybrať si slobodne svoju vzdelávaciu cestu a zodpovednosť súkromných škôl toto právo naplniť.

S právom dieťaťa na vzdelanie korešponduje právo zákonných zástupcov detí spolurozhodovať o výchove a vzdelávaní detí. Toto právo je výslovne zakotvené v čl. 2 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kde sa uvádza, že pri výkone akýchkoľvek funkcií v oblasti výchovy a vzdelávania, ktoré štát vykonáva, bude rešpektovať právo rodičov zabezpečovať túto výchovu a vzdelávanie v zhode s ich vlastným náboženským a filozofickým presvedčením. Ešte explicitnejšie toto právo vyjadruje čl. 13 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ktorý vo svojom ods. 3 ustanovuje, že štáty, zmluvné strany Paktu sa zaväzujú rešpektovať slobodu rodičov, prípadne poručníkov, **zvoliť pre ich deti iné školy než sú tie, ktoré boli zriadené verejnými orgánmi.**

Súkromné školy a školské zariadenia na Slovensku v súčasnosti dosahujú najlepšie výsledky v národných testovaniach T5 a T9. Preukazujú svoju kvalitu aj v porovnaní písomnej časti maturitných skúšok.

Súkromné školy a školské zariadenia na Slovensku rovnako **preukazujú efektívne vynakladanie normatívnych a ďalších príspevkov na žiaka**, keď hospodária s pridelenými prostriedkami bez toho, aby si nárokovali dofinancovanie kapitálových výdavkov, navýšenie prostriedkov v dohodovacom konaní, či iných konaniach.

Napriek dobrým výsledkom, a v rozpore s § 3 Zákona 245/2008 Z.z., explicitne písmen h), p) a q) súkromné školy a školské zariadenia **čelia snahám o obmedzovanie kompetencií ich zriaďovateľov, snahám o zabránenie poskytovania takého rozsahu vzdelávania, o aký majú rodičia a záujem a snahám rozdeľovať deti na tie, ktorým štát poskytne príspevky na ich vzdelávanie, a ktorým nie.**

Súčasne čelíme výzvam budúcnosti a vývoja pracovného trhu, ktorý sa vyznačuje dystopickou budúcnosťou, novými požiadavkami na vzdelávanie, učiteľov i absolventov a rýchlo sa meniacimi požiadavkami pracovného trhu.

Súkromné školy a školské zariadenia preukazujú zodpovednosť pri dosahovaní vysokého štandardu poskytovaného vzdelávania. Preto **považujeme za dôležité, aby nebola obmedzovaná ich sloboda v riadení, rozhodovaní a určovaní základných predpokladov ich fungovania.**

ZÁVERY

z výročnej konferencie súkromných škôl a školských zariadení a zasadnutia Valného zhromaždenia členov Asociácie súkromných škôl a školských zariadení Slovenska, Banská Bystrica 25. 4. 2018

ASŠŠZS konštatuje:

- v oblasti zriaďovateľských kompetencií neustále vstupovanie do kompetencií zriaďovateľov súkromných škôl a školských zariadení inými zriaďovateľmi škôl a školských zariadení, a to najmä verejnými – obcami, samosprávnymi krajinami a okresnými úradmi, ktoré pri rozhodovaní o počte tried 1. ročníka a pridelovaní finančných prostriedkov na chod súkromných škôl a školských zariadení naďalej postupujú v konflikte záujmov;
- zhoršovanie situácie v ponuke kvalifikovaných pedagogických zamestnancov pre predprimárne vzdelávanie;
- pretrvávajúce problémy v rozdielnych príspevkoch miest a obcí na dieťa materskej školy, základnej umeleckej školy, jazykovej školy a všetkých školských zariadení;
- na zasadnutiach KROV vládne lobizmus, neobjektívnosť, neodbornosť, amaterizmus v rozhodovaní pod kuratelou ZMOS-u a VÚC. Všetci zhodne konštatovali protiústavnosť kompetencie zriaďovateľa VÚC rozhodovať o prvých ročníkoch ostatných zriaďovateľov. Taktiež kritizovali neodborne a neobjektívne vypracované Stratégie rozvoja školstva v jednotlivých krajinách, nevhodné zloženia KROVP;
- rozhodovanie KROV a následne prijímané VZN jednotlivých krajov sú deformované subjektívnymi požiadavkami lobistických skupín v súvislosti s čerpaním eurofondov;
- napriek aktuálnemu stavu, keď k súhlasu k vzniku nového poradenského centra dávajú práve obce, je t.č. pozastavenie zaraďovania nových centier ŠPP do siete MŠ SR (aj keď sú splnené legislatívne podmienky zo strany žiadateľov) do konca roka 2019;
- neustále ponechávanie si min. 12% financií v rozpočte obcí (VÚC);
- súkromné centrá ŠPP najmä v závere roka 2017 čelili opakovanej hrozbe neposkytnutia finančných prostriedkov, ktorá sa pretavila do návrhu – zásadnej pripomienky ZMOS-u. Na rokovaní 11.10.2017 medzi MŠVVaŠ SR a ZMOS na úrovni štatutárnych zástupcov bolo dohodnuté, že návrh novely NV SR č. 668/2004 Z. z. bude predložený so zmeneným koeficientom pre dieťa v neštátnom CŠPP na 1, čo by znamenalo hrozbu zániku takmer všetkých centier ŠPP na Slovensku. Táto suma by totižto predstavovala sumu cca 76 € na klienta na 1 kalendárny rok.

(„Zastávame názor, že v prvom rade by mal štát garantovať účelnú a efektívnu sieť štátnych centier špeciálnopedagogického poradenstva, ktorá by mala zabezpečovať diagnostické a poradenské služby pre všetky deti bezplatne. Sieť neštátnych centier špeciálnopedagogického poradenstva má byť alternatívou a nie náhradou za štátne, už aj z toho dôvodu, že môžu svoje služby poskytovať za úhradu. Snahou ZMOS nie je rušenie týchto školských zariadení, ale zmena ich financovania z prostriedkov štátneho rozpočtu a za rovnakých alebo podobných podmienok ako štátnych“. Mgr. Zdenko Krajčír, http://www.zmos.sk/zdenko-krajcir-zbytocna-panika-a-ochrana-samospravneho-skolstva-.phtml?id3=0&module=action_328020_id=art=27083);

- opakované a dlhotrvajúce snahy o zdiskreditovanie obrazu súkromných centier ŠPP formou ich negatívneho obrazu v médiách (zo 72 centier ŠPP bol v roku 2017 podaný 1 (slovom jeden) návrh nášho zariadenia zo siete. *(Zriaďovateľka centra ŠPP podala dovolanie na súd a podala trestné oznámenie na proces vykonania kontroly štátnej inšpekcie.)*);

ZÁVERY

z výročnej konferencie súkromných škôl a školských zariadení a zasadnutia Valného zhromaždenia členov Asociácie súkromných škôl a školských zariadení Slovenska, Banská Bystrica 25. 4. 2018

- v rámci SCŠPP podľa zákona č. 531/2010 Z.z. v prílohe 3a je súčasne platný koeficient 2. Za tohto stavu musí jeden odborný zamestnanec centra zvládnuť starostlivosť o 250 klientov. Jeden klient centra je v starostlivosti viacerých zamestnancov (napr. pre potreby začlenenia sú potrebné posudky špeciálneho pedagóga, psychológa, prípadne logopéda a iných – fyzioterapeuta). Na udržanie existencie centra so 4 zamestnancami na plný pracovný úväzok musí centrum pracovať s 1000 klientmi ročne, čo je extrémne náročné;
- rozdiely v rámci SCŠPP vo výške poskytovaných dotácií od 40 € po 111 € ročne na 1 klienta;
- finančnou analýzou je potvrdené, že samostatne stojace štátne centrá ŠPP (ktoré nie sú súčasťou špeciálnej školy) boli dofinancované do výšky 161 €/ročne/klient v porovnaní priemerne 130 €/ročne klient v súkromných zariadeniach (*v Šamoríne 46 € ročne/klient !!!*);
- na rozdiel od štátnych CŠPP sa v práci súkromných CŠPP nezohľadňuje počet a miera náročnosti výkonov, súkromné poradne z príspevku hradia náklady na prenájom a údržbu nehnuteľnosti, testy, pomôcky a nemôžu sa zapájať do štátnych grantových výziev;
- SCŠPP stále nie sú v zákonom stanovenej dobe informované o rozpočte na príslušný rok ani z obce, ani z VÚC;
- mnohé obce/VÚC neprijali VZN, kde by upravovali financovanie SCŠPP;
- otváranie VZN počas kalendárneho roka s retroaktívnou platnosťou;
- neustále „usmerňovanie“ OÚ smerom k riaditeľom škôl, aby boli preferované služby nie v súkromných centrách ŠPP;
- prijatie VZN niektorých VÚC v rozpore so zákonom č.596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že odmietajú financovanie klientov nad 18 rokov.

ASŠŽS navrhuje:

- aby ministerstvo vykonalo kontrolu Stratégií rozvoja vzdelávania jednotlivých krajov, podľa ktorých kraje určujú počty prvých tried SŠ;
- aby ministerstvo zohľadňovalo pozitívne výsledky súkromných škôl a ukončilo znevýhodňovanie súkromných škôl a školských zariadení vo vzťahu k verejnosti, eurofondom, financovaniu;
- zrušenie právomoci VÚC rozhodovať o prvých ročníkoch;
- okamžitú realizáciu opatrení z Učiaceho sa Slovenska, ktoré nevyžadujú zmenu zákona, ale len zmenu Vyhlášky MŠVVaŠ SR;
- do Eduzberu zaradiť aj odborných zamestnancov (psychológ, špeciálny pedagóg...) – tak ako škola dostáva normatívne prostriedky na učiteľov, aby dostávala normatívne prostriedky aj na odborných zamestnancov (Zdôvodnenie: Školský zákon 245/2008 na viacerých miestach predpisuje školám povinnosti, ktoré majú vykonávať odborní zamestnanci, napr. § 94 ods. 4 alebo § 135 ods. 1., preto by mali byť školám na odborných zamestnancov poskytnuté aj finančné prostriedky.);
- zrovnoprávnenie všetkých zriaďovateľov bez ohľadu na politickú, náboženskú, národnostnú, administratívnu príslušnosť, rovnaký prístup k eurofondom, rovnaké financovanie, rovnaké zdaňovanie, čo deklaruje Ústava SR.